

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Egy esztendő árhullámozása az élelmiszertpiacon*

Forrás:

Igazság

Rsp.

(Hely)

1921. 8. 7

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.6

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

Közp. nyomat. XX. é. 22. sz.

Egy esztendő árhullámozása az élelmiszertpiacon

A drágaság nincs arányban a fizetésekkel — A fizetések 15—20%, emelkedésével szemben a közszükségleti cikkek 150—2000%-kal emelkedtek

(Az Igazság tudósítása.) A korona árfolyamának esése következtében a drágaság ismét ijesztő mérvet ölt. Érdekes, hogy az áremelők a valuta ingadozását csak ürügyül használják ki, mert sokkal nagyobb lépéssel lépnek fölfelé az árak lajtorjáján, mint ahogy ez a zürichi tőzsdeesésekkel arányban van.

A vásárcsarnoki árak napról-napra emelkednek. Drágább a buza is. 1500 koronás buzaárak mellett állandóan drágul a liszt. A budapesti malmok 2900—3000 koronát kérnek a 0-as lisztért, a főzöliszt ára 2500—2700 korona. A 6 koronás kenyérlisztért is elkérnek 18—22 koronát, szóval ennek az ára is métermázsánként 1800—2200 korona.

Képzeljék el az élelmezés vezetői, miibe kerül majd egy 4 tagú család kenyér- és lisztészükséglete, pláne akkor, ha tekintetbe vesszük azt, hogy a szabadforgalom áralakulása követ-

keztében még további drágulás sincsen kizárva.

Hogy szerezhesse meg napi kenyerét a munkás, a fixfizetéses alkalmazott, köz- vagy magánhivatalnok, postás, vasutas ilyen árak mellett, akiknek fizetése ha kitesz, de alig tesz ki 1 métermázsza búzát, illetve annak árát.

Itt a kormánynek e tarthatatlan árakkal szemben okvetlenül kell tennie valamit, még a buza-, illetve liszt-export rovására is. Az országból hozzátvető számítással 1 millió mm. lisztet akarnak kiszállítani, ebből a kiviteli illetmény 600 koronájával számítva, 600 millió K állami bevételt jelent. Ha ezen összeget a kormány fizetésjavításra áldozná, talán a tisztviselők és közalkalmazottak megélhetési viszonya is kedvezőbbé válna.

Drágul a zsír, hus és szalonna

szintén. A 75—80 koronás zsír és szalonna áremelkedése egyre tart, ma a

zsír és szalonna ára 130 korona. Ugyancsak emelkedik a hus ára is rohamosan. Vidékről nyert értesüléseink alapján a disznóhizlalás rosszul sikerült s a kukoricatermés sem ígér kedvező eredményt, így a zsír és szalonna árának még horribilissabb eredménye várható.

Ugyancsak hatalmas a drágasági hullám egyéb élelmiszerekben is.

A budapesti vásárcsarnok egy esztendei árait állítottuk össze pontosan és részletesen, amely világosan föltünteteti az élelmiszertpiac árhullámozását.

A korona valutáris értéke és az árak

közötti összefüggés is meglátható e táblázaton, mert a korona árfolyama is havonként átlagos átszámításban fel van tüntetve.

Ime a táblázat, ahol mindenütt a legalacsonyabb és legmagasabb árakat tüntetjük föl minőség szerint:

Budapesti árfolyamok és a korona értéke volt.

Székelv János volt államtitkár ismertette a drágaság okait és reámutatott arra, hogy a drágulás új helyzet elé állította a munkásokat és tisztviselőket. Erős, hatalmas harc kezdete ez — ugymond — és a kormánynek kötelessége, hogy e harcban a gyengébbet támogatssa.

Éppen ezért a szakszervezetekből beérkezett jelentések alapján az intézőtanács elhatározta, hogy az összes szakszervezetekben tárgyalás alá veszik a drágaság kérdését s az élelmiszertárakkal arányban levő bérekért országos mozalmat indítanak.

A kereskedők a hatalmas árhullámozást valutáris viszonyainkkal hozzák összefüggésbe s az áremeléseket Zürichkel indokolják. Lehet, hogy ez is befolyásolhatja az árakat, de nem olyan túlságosan. Mi köze a magyar búzának jószágnak, disznónak, husnak, mi köze az itt bőségesen termő, növekvő gazdaságnak ahhoz, milyen árfolyamon jegyzik a valutánkat.

Ha ebben az országban gabona s más élelmiszert bőségesen terem, legyen az olcsó, ha kevés terem, legyen az drágább, de ne számítsuk át még a zöldnaprikát vagy a ribizlit is előbb idegen valutába, mert addig, míg ezt megtesszük, nem lesz gazdasági konszolidáció ebben az országban.

akik bejárják a falvakat s egymásra licitálva, egyik napról a másikra százzal ígérnek többet a gabona métermázsájáért. Meg tudják ezt tenni, mert még mindig a magyar buza a legolcsóbb Európában.

A lisztkivitel fölfüggesztését, vagy a kiviteli illeték fölemelését megfontolás tárgyává kell tenni. De attól sem szabad visszariadni, hogy a hatósági liszttel ellátandók közé újabb csoportokat vegyünk be. Mindenkit megillet ez a gondoskodás aki — saját hibáján kívül — a drágaságot nem bírja áthárítani. Nem szabad megfélemedezni róla, hogy nagyon sok földművesmunkás is van, aki önhibáján kívül nem jutott nyári munkához.

A spekulánsokra pedig sujtson le a közigazgatás és a bíróság. Elég szigorú törvényeket hozott a nemzetgyűlés az árdrágitók ellen.

A keresztényszocialista szakszervezetek a drágaság ellen

A drágaság elleni küzdelemben, mint értesülünk, legelső sorban vonul fel a keresztényszocialista szakszervezetek országos szövetsége, hogy a legjobban sújtott földmunkás és ipari munkásrétegek megélhetését némiképpen is biztosítsa, s ezért tegnap este az intézőtanács rendkívül ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya a drágaság

Horribilis árak, horribilis drágulások az egész vonalon. Az 1915. évet véve kiindulási alapul, megállapítható az,

hogy 1915. évtől 1921. évig a fizetések és munkadíjak emelkedése csak 15—20 százalék, míg ezzel szemben a közszükségleti cikkek drágulása ugyan ebben az időszakban 150—2000 százalék emelkedést mutat.

Megélhetésünk csak akkor lehetne némileg nyugodtan biztosítható, ha e fenti két dolog: az árak és a fizetések valahogy jobban megközelítenék egymást, mert máskülönben a középosztály, a munkásosztály teljesen tönkremegy.

E szegény emberek a drágasággal eddig is csak úgy birkóztak meg, hogy mindenüket eladták s megették. Ruha, butor, régiség, ereklýe, képek, már mind idegen kézbe jutottak.

Ma már nincs mit eladni, most már a szigorú nélkülözések sötét árnyéka a legfenyegetőbb.

A tűzifa és fűtőanyag drágulása

szintén a tél sanyaru szomorúságát szinte már előre fokozza.

A francia szén és koksza ára eddig 60 százalékkal emelkedett valutánk esése miatt.

A belföldi szén ára ezzel szemben még nem emelkedett, de emelkedés minden pillanatban várható.

A fa ára 194 koronáról 196-ra emelkedett, de az importfa ára 230—240 korona már. Illetékes helyről nyert információk szerint meginthatjuk, hogy a valutáris viszonyok és szállítási nehézségek miatt a télen az importfa ára 300 koronánál magasabb lesz.

A kisgazdák a malmok és a spekulánsok ellen

A kisgazdapárt hivatalos sajtóorgánuma az „Új Barázda” Kenyérpolitika

címmel vezércikkben foglalkozik a kenyér- és lisztdrágaság egyre fenyegetőbb kérdésével, amikor is a következőket írja (s.) jelzéssel:

(s.) A szabadforgalomra való vizsztatérésben a kenyérgabona volt az utolsó. De akkor is, mikor a gabona felszabadításáról volt szó, minden alkalommal követeltük, hogy a szegény emberek olcsóbb kenyérét biztosítsa az állam. Hogy ez az intézkedés mennyire megokolt volt, mutatja a mai helyzet, mikor a termelőktől jórészt már összevásárolt gabona ára rohamosan emelkedett s a malmok és a közvetítők a liszten és kenyéren tulajdosságot használnak be. Sok helyen már úrsora folyik a kenyér körül. Ezt tűrni nem lehet.

Amint a gabonár alakulása átláthatja a valutaingadozás arányait, spekulációtól állunk szemben, melyért a magyar földművelőtársadalom s annak pártja felelősséget nem vállal. Felelősek érte azok a spekulánsok.

(Hely)

(Idő)

(Műt.)

omt.

nyomda

Korona árfolyama

Az áru megnevezése	2.50	2.—	1.30	1.40	1.75 $\frac{1}{2}$	1.20	1.43	1.75	2.52 $\frac{1}{2}$	2.45	2.20	1.50
	1920 szept.	október	november	december	1921 január	február	március	április	május	június	július	augusztus
élelmiszerek kilogrammonként koronában												
Sárgarépa	2-6	2-6	3-8	2-8	2-7	2-8	2-12	2-14	6-20	14-15	16-20	10-20
Petrezselyem	3-7	2-8	2-8	2-10	2-8	2-10	2-14	6-16	16-50	20-40	20-38	16-30
Zeller	3-7	3-8	5-8	—	—	8-14	11-30	25-40	28-60	—	—	150-2
Kalarabé	3-50-8-00	1-4	2-4	1-50-6-00	3-6	4-6	4-8	4-10	2-16	8-26	5-6	1-2
Vöröshagyma	4-5	2-50-5-00	4-6	4-6	4-50-6-00	4-50-6-00	4-50-8-00	4-6	5-14	12-30	8-12	7-8
Fokhagyma	7-9	8-18	16-40	22-60	35-50	32-50	24-40	20-32	20-30	20-32	10-16	24-36
Paradicsom	1-3	1-00-3-50	2-5	—	—	—	—	—	—	—	—	6-8
Tengeri, csó	0-61-1	0-20-1-20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1-20-2-00
Paraj	2-3	2-6	4-10	6-10	6-30	5-30	6-36	5-36	4-14	4-14	4-20	7-9
Sóska	2-30-3-00	—	4-5	—	—	—	—	28-60	6-24	5-16	6-12	4-8
Retek	0-70-0-80	1-4	1-20-4-00	3-6	4-7	—	4-8	4-12	2-10	2-6	4-15	12-16
Zöldpaprika drb	0-10-0-20	0-10-0-20	0-20-0-30	—	—	—	—	—	—	—	0-40-0-50	0-30-0-40
félteni való	0-30-0-60	0-50-0-70	0-70-1-00	—	—	—	—	—	—	—	0-50-0-60	1-20-2-50
Kelkaposzta	2-5	3-6	3-8	4-10	6-16	8-16	10-40	24-36	24-36	8-24	4-12	7-12
Saláta	2-5	2-6	4-6	—	—	—	—	—	1-50-4-00	1-80-3-00	1-80-3-00	3-4
Vöröskaposzta	6-10	6-8	5-15	5-20	12-14	8-20	—	—	—	50	30-40	7-10
Zöldbab	3-5	8-12	—	—	—	—	—	—	—	—	14-24	10-12
Vajbab	5-7	9-10	—	—	—	—	—	—	—	60	15-20	14-16
Tök	1-2	—	—	6-7	7	—	—	—	—	24-60	6-10	2-00-2-50
Ugorka	2-3	3-8	—	—	—	—	—	—	—	70-100	60-80	10-14
Burgonya	2-50-4-00	3	2-80-3-60	4-5	4-7	5-8	4-50-5-00	3-50-4-50	4-00-4-50	4-00-4-50	8	4-00-4-50
Fejeskaposzta	2-50-3-00	2-6	1-50-6-00	2-50-5-00	3-6	5-6	8-14	16-26	—	—	12-20	5-8
Karfiol	—	20-25	30-36	40	—	35-60	—	40-60	—	60	—	10-20
Szilva	4-7	—	—	—	—	—	—	—	—	56-72	—	7-10
Dinnye	6-20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8-12
Csirke, drb.	70-90	85-90	45-100	76-90	90-20	160-200	240-300	200-220	160-200	130-170	60-76	70-170
Kacsa, liba	50-120	95-100	110-130	125-130	145-150	160-180	165-180	130-140	100-130	80-90	80-95	75-150
Marhabús	22-100	24-76	42-100	32-120	64-156	60-150	50-160	40-160	40-120	48-90	44-120	14-80
Borjúhús	60-100	60-110	72-120	68-130	88-140	80-160	76-150	60-130	48-110	50-90	48-90	24-30
Sertésbús	88-110	40-126	50-136	96-140	80-150	70-150	70-140	40-110	40-110	40-90	30-88	72-110
Szalonna	100-130	150-160	148-170	170-200	172-200	168-180	128-220	100-140	90-140	70-110	72-110	108-120
Háj, zsír	116-140	120-160	160	190	200-210	194	168-180	112-125	100	68-80	72-90	124-130
Juhbús	52-80	52-90	52-80	52-84	72-110	60-110	56-110	50-94	36-72	40-64	40-64	52-64
Alma	8-14	5-24	7-32	10-36	14-40	24-60	20-64	20-60	28-50	—	8-20	8-24
Barack	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20-30	25-60
Körte	8-22	8-16	12-26	28-40	34-46	—	—	—	—	—	14-30	14-35
Szőlő	6-18	12-20	26-48	60-80	80	—	—	—	—	—	—	32-40
Tojás	3-3-50	4-60-5-00	5	6-80	7-8	4-00-5-50	3-80-4-50	2-60-3-20	2-80-3-20	2-60-3-10	3-00-3-60	3-20-3-80